

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:1139

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

Grundlagsskydda public service

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas hur ett effektivt grundlagsskydd för public service ska utformas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som innebär att de beslut som riksdagen har att fatta om public service ska fattas med kvalificerad majoritet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Fria, självständiga och oberoende medier utgör en viktig grundsten i bygget av en stabil demokrati. I Sverige finns en mycket lång tradition av tryck- och yttrandefrihet och via public service och dess breda uppdrag tillförsäkras befolkningen bl.a. att få ta del av opartisk samhällsinformation, nyheter, underhållning och smalare program. Att såväl journalistiken som hela public service står oberoende i förhållande till politiken är helt grundläggande.

I Sverige saknar public service ett effektivt grundlagsskydd. I stället ges public service, så som det ser ut i dag, skydd genom kombinationen av en oberoende licensfinansiering och konstruktionen av den ägarstiftelse som utser styrelserna.

Runtom i världen har det på flera håll de senaste åren skett en inskränkning av de fria, självständiga och oberoende medierna och public service genom bl.a. ändrade medielagstiftningar, där såväl politiken som ekonomiska intressen har ett starkt inflytande över och styr public service. Trots att public service har en relativt stark och oberoende ställning i Sverige i dag anser vi ändå att detta oberoende kan och bör stärkas. Det kan ske på olika sätt, men ett grundlagsskydd skulle både säkra oberoendet och vara hållbart över tid. Behovet av ett grundlagsskydd är särskilt viktigt med tanke på att nuvarande licenssystem med all sannolikhet kommer att ersättas av en ny finansieringsmodell inom en snar framtid. Valet av finansieringsmodell kan påverka public services oberoende. Ju närmare statsbudgeten finansieringen ligger, desto större

risk för politisk styrning och minskat oberoende från staten. Det bör därför utredas hur ett effektivt grundlagsskydd för public service ska utformas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Som en del i det grundlagsskydd åt public service som Vänsterpartiet menar är nödvändigt anser vi att det bör ske en ändring av regeringsformens (RF) regler som rör majoritetsförhållandena vid riksdagens beslutsfattande. Huvudregeln enligt RF är att riksdagen fattar beslut med enkel majoritet (4 kap. 7 § RF), men i vissa fall kan riksdagen fatta beslut med kvalificerad majoritet (8 kap. 17 § RF). Vänsterpartiet anser att riksdagens beslut i frågor som rör public service alltid ska fattas med kvalificerad majoritet, för att förhindra att förutsättningarna för public service ska kunna ändras alltför enkelt. Regeringen bör därför återkomma med ett lagförslag som innebär att de beslut som riksdagen har att fatta om public service ska fattas med kvalificerad majoritet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Mia Sydow Mölleby (V)

Nooshi Dadgostar (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Karin Rågsjö (V)

Rossana Dinamarca (V)

Maj Karlsson (V)

Linda Snecker (V)